

วอนคืนครูให้นักเรียน เพื่อคุณภาพเด็กไทย

■ นำเสนอเมื่อ 24 ก.ค. 2558

การศึกษาไทยคุณภาพต่ำ จะพัฒนา ได้อย่างไรนั้น ดร.ปัญญา แก้วกียูร นักการศึกษาเห็นว่า นอกจากปัญหาเชิงนโยบายแล้ว ยังมีปัญหาเรื่องครู

“ครูไม่ได้ทำหน้าที่ครูอย่างแท้จริง เพราะว่าต้องเอาเวลาไปทำงานวิชาการ ทำหน้าที่ทางธุรการ แยกเวลาสอนนักเรียนไปจึงควรมีครูให้นักเรียน ให้สอนนักเรียน อย่าให้ครูไปทำงานอื่นที่ไม่ใช่การพัฒนาศักยภาพนักเรียน”

ดร.ปัญญา ยันเจตนาในงานสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ที่โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ หลักสี่ กทม. จัดโดยมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

โรงเรียนไทยรัฐวิทยาเกิดขึ้นด้วยปฏิธานอันแน่วแน่ของ ผอ.กำพล วัชรพล ด้วยเห็นว่า “ผมเรียนมาน้อย ต้องทำมาหากินตั้งแต่เด็ก พอมีฐานะขึ้นมามีฐานะขึ้นนี่ จึงอยากสนับสนุนการศึกษา ช่วยให้เด็กยากจนได้มีโอกาส”

การเรียนการสอนในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา นายมานิจ สุขสมจิตร กรรมการบริหารมูลนิธิไทยรัฐ เน้นว่า โรงเรียนไทยรัฐวิทยาได้จัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เข้มแข็ง และมียุทธศาสตร์ในการบริหารที่ดีมีระบบการพัฒนาบุคลากร ชุมชนสัมพันธ์ และการเรียนรู้ที่ยั่งยืนเสมอมา

มูลนิธิได้กำหนดใน 2 ประเด็นหลักคือ 1.ให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กในชนบท และ 2.สอนให้เป็นคนดี มีกระบวนการหา ความรู้ ความจริง เป็นพลเมืองดี รักท้องถิ่น และภูมิใจในความเป็นไทย

โรงเรียนไทยรัฐวิทยาเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ.2512 ถึงปี พ.ศ.2558 มีทั้งหมด 101 แห่ง ครู 24,212 คน และนักเรียน 1,688 คน

คุณภาพของการศึกษาจะยกระดับได้อย่างไร ในทรรศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา อย่าง ดร.จตุตถา โตบางป่า ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 4 อ.บางเลน จังหวัดนครปฐม บอกว่า ระดับนโยบาย ถ้าจะให้การศึกษาดีขึ้น ผู้บริหารที่ไปดูงานต่างประเทศ เมื่อพบอะไรดีก็จะหยิบมาเข้ากับเมืองไทย ขอให้คำนึงถึงเด็กไทยด้วยว่าการเลี้ยงดูเราต่างกัน

ดังนั้น การสร้างนโยบาย น่าจะดูที่รากเหง้าการก่อรูปของ นโยบายที่ผ่านมามีด้วย สิ่งที่อยู่แล้วน่าจะค่อยๆเปลี่ยนไปตามบริบทของเมืองไทย ไม่ใช่ไปเอาของเขามาแล้วก็ส่งลงมาที่โรงเรียน โรงเรียนก็ทำ แต่เมื่อเปลี่ยนผู้นำนโยบายก็เปลี่ยนอีก ทำเหมือนไฟไหม้ฟาง การกำหนดนโยบายอยากให้ดูแผนการศึกษาของชาติ สร้างมาแล้วให้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังและจริงจัง ระยะเวลาของแผนควรกำหนดเลยว่ากี่ปีพอ แล้วทำตามนั้น เพื่อเด็กจะได้รับประโยชน์

“เดี๋ยวนี้ให้โรงเรียนทำเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ส่งขึ้นมา เหมือนจะดูจากล่างขึ้นมา แต่ในทางปฏิบัติคุณโยนให้เรา ถึงเวลาก็เอาตัววัดเดียวกันมาประเมิน เหมือนเอาเสื้อตัวเดียวกันให้ใส่ทั้งเตรียมอุดมและโรงเรียนทั่วประเทศ”

ปัญหาในระดับนโยบายนี้ ดร.ซาร์รี่พท์ ลือนิ ผอ.โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 10 จังหวัดนครราชสีมา เห็นว่ามีปัญหาหลายประเด็น ได้แก่

1. เรื่องนโยบายที่เปลี่ยนบ่อย ขาดความยั่งยืน มักเปลี่ยนไปตามรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ จนกลายเป็นว่า การเมืองนำการศึกษา แทนที่การศึกษาจะนำการเมือง

2. เรื่องหลักสูตร โดยเฉพาะเรื่องเวลาเรียน เด็กไทยระดับประถมเราเรียนไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา และบวกหน้าที่พลเมืองอีกเป็น 1,040 ชั่วโมง ซึ่งถือว่ามาก ขณะที่มาเลเซียมีเพียง 7-800 ชม. เท่านั้นเอง แต่ทำไมผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเขาดีกว่า พรอมตั้งคำถามว่า กลุ่มสาระของเรามากเกินไปหรือเปล่า จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในทุกกลุ่มหรือไม่ และยังมีความซ้ำซ้อนกัน จึงควรตัดให้เหลือน้อยลง แล้วบูรณาการเนื้อหาเขาด้วยกัน

3. เรื่องวิทยฐานะทางวิชาชีพครู ตอนนี้คุณครูมีวิทยฐานะสูงขึ้น เงินเดือนก็เพิ่มขึ้น แต่ขณะเดียวกันคุณภาพของเด็กลับต่ำลง นั่นแสดงว่าคุณครูไม่ได้ทุ่มเทเวลาในการพัฒนาการเรียนการสอน มัวแต่ไปนั่งทำเอกสารเพื่อรอการประเมินวิทยฐานะใช่หรือไม่

4. การบริหารงบประมาณ การคิดโครงการต่างๆ ควรให้โรงเรียนเป็นผู้คิด ไม่ใช่คิดจากด้านบนลงมา เพราะจะไม่ตรงกับความต้องการของพื้นที่

5. นวัตกรรมการบริหารและจัดการเรียนการสอน มักมาตามกระแส ไม่มีความยั่งยืน และยังไม่มีการตรวจสอบคุณภาพดูว่าแต่ละอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

และ 6. การกำกับติดตาม โดยเฉพาะกลุ่มนิเทศติดตามประเมินผล ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง การลงไปตรวจเยี่ยมบ่อยครั้งแล้ว ถึงโรงเรียนบางรายแทนที่จะแนะนำเรื่องการเรียนการสอน กลับไปแนะนำเรื่องการจัดตั้งถังขยะในห้องเรียน

มองลงมาระดับผู้บริหารการศึกษา ดร.จตุตถาบอกกว่า
ผู้บริหารการศึกษาต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง รู้จักปรับนโยบายมาใช้ให้เหมาะสมและยั่งยืน และผู้บริหารก็ต้องยั่งยืนด้วย ไม่ใช่มาอยู่แค่หกเดือนแล้วไป
และผู้บริหารต้องให้ออกาสครูส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในสิ่งที่ตัวเองสอน ความรู้ในสิ่งที่ตัวเองจะต้องพัฒนาเด็ก

ส่วนครู ต้องเห็นความแตกต่างของผู้เรียน ใส่ใจในความแตกต่างของเด็กให้เท่าเทียมกัน ให้ออกาสทุกคนได้เรียน ได้ทำกิจกรรมเท่าเทียมกัน และเหมาะสมในวัย ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้ และที่สำคัญต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูด้วย

สำหรับปัญหาของครูนั้น “ครูมักมุ่งสร้างผลงาน สร้างวิทยฐานะของตนเอง บางคนสั่งงานให้เด็กทำ แล้วตัวเองก็นิ่งทำงานไป ไม่ใส่ใจว่าเด็กคนไหนทำได้ ทำไม่ได้”

ส่วน ดร.ชาร์รียท์มองไปที่ครูว่า
เหมือนครูต้องทิ้งห้องเรียนไม่ได้ดูแลเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ต้องไปอบรม เตรียมการประเมิน ต้องรายงานข้อมูลหน่วยงานต่างๆ “กลายเป็นครูต้องทิ้งภาระการสอน เพื่อไปทำข้อมูลเพื่อรายงานไปยังหน่วยงานอื่นๆจนมีความรู้สึกว่าการเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงเดียวหรือเปล่า”

เมื่อมองไปที่เด็ก ดร.ชาร์รียท์ มองว่าเด็กสมัยนี้มีความสนใจในบทเรียนน้อยมาก “มันผิดที่การจัดการเรียนการสอนหรือที่ตัวเด็ก สิ่งแวดล้อมนอกห้องเด็กสนใจมากกว่าหรือเปล่า สื่อต่างๆ เด็กสนใจมากกว่าหรือเปล่า ครูต้องมีกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจ และครูก็ต้องมีจิตวิทยาในการสอน”

เรื่องความสนใจของเด็ก ดร.จตุตถาเห็นว่า นอกจากวิธีการสอนของครูแล้ว ก็น่าเห็นใจครู ที่มุ่งสอนให้ครบหลักสูตร อาจเป็นสาเหตุให้เด็กเบื่อได้เหมือนกัน”

ดังนั้น เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย ควรแก้ไขตั้งแต่ต้นนโยบาย ทั้งเรื่องหลักสูตร เวลาเรียน และครูผู้สอน.

ที่มา [ไทยรัฐ วันที่ 23 ก.ค.2558](#)